

# Sag C-245/92 P

## Chemie Linz GmbH mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber

»Appel — Rettens procesreglement — genåbning af den mundtlige forhandling — Kommissionens forretningsorden — proceduren for vedtagelse af en beslutning i kommissærkollegiet«

Forslag til afgørelse fra generaladvokat G. Cosmas fremsat den 15. juli 1997 . . . . .	I-4647
Domstolens dom (Sjette Afdeling) af 8. juli 1999 . . . . .	I-4660

### Sammendrag af dom

1. *Retspleje — intervention — formaliteten — fornyet undersøgelse efter en tidligere kendelse om tilladelse til intervention*  
(EF-statutten for Domstolen, art. 37, stk. 2)
2. *Retspleje — intervention — begæring om at indtræde i sagen til støtte for en af parternes påstande, men under fremførelse af en anden argumentation — formaliteten*  
(EF-statutten for Domstolen, art. 37, stk. 4)

3. *Appel — anbringender — urigtig bedømmelse af faktiske omstændigheder — afvisning — Domstolens prøvelsesret med hensyn til vurdering af beviserne — udelukket, medmindre de er gengivet forkert — afslag på at genåbne en mundtlig forhandling — Domstolens prøvelse — grænser*  
(EF-traktaten, art. 168 A (nu art. 225 EF); EF-statutten for Domstolen, art. 51, stk. 1)
4. *Retspleje — foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse — begæring fremsat efter afslutningen af den mundtlige forhandling — betingelser*  
(Rettens procesreglement, art. 64)
5. *Retspleje — begæring om bevisoptagelse — begæringen fremsat efter afslutningen af den mundtlige forhandling — begæring om genåbning af den mundtlige forhandling — betingelser for at tage begæringen til følge*  
(Rettens procesreglement, art. 62)
6. *Retspleje — mundtlig forhandling — genåbning — pligt til ex officio at rejse argumenter vedrørende louligheden af proceduren for vedtagelse af den anfægtede beslutning — foreligger ikke*  
(Rettens procesreglement, art. 62)
7. *Institutionernes retsakter — formodning om gyldighed — nullitet — begreb*  
(EF-traktaten, art. 189 (nu art. 249 EF))
8. *Appel — Domstolens kompetence — bevisoptagelse — ikke omfattet*  
(EF-statutten for Domstolen, art. 54, stk. 1; Domstolens procesreglement, art. 113, stk. 2)

1. Det forhold, at Domstolen ved en tidligere afsagt kendelse har givet en person adgang til at intervenere til støtte for en parts påstande, er ikke til hinder for, at der foretages en fornyet undersøgelse af, om interventionen kan admitteres.

menter end dem, der er fremsat af den part, der støttes, forudsat at intervenienten støtter den pågældende parts påstande.

2. Artikel 37, stk. 4, i statutten for Domstolen er ikke til hinder for, at en intervenient påberåber sig andre argu-

3. I medfør af traktatens artikel 168 A (nu artikel 225 EF) og artikel 51 i statutten for Domstolen kan appel kun støttes på, at Retten har tilsidesat

retsregler, idet enhver bedømmelse af faktisk karakter er udelukket. Rettens vurdering af beviser, der er fremført for den, udgør ikke — medmindre de er gengivet forkert — et retsspørgsmål og er derfor ikke undergivet Domstolens prøvelsesret.

Heraf følger, at appellantens klagepunkter ikke kan påkendes under appel, for så vidt som de tager sigte på den bedømmelse, Retten skal have foretaget af de bevisforhold, den havde fået forelagt i forbindelse med en begæring om genåbning af den mundtlige forhandling.

Derimod må Domstolen tage stilling til, om Retten har begået en retlig fejl ved at afslå at genåbne den mundtlige forhandling samt anordne foranstaltninger til tilrettelæggelse af sagen og til bevisoptagelse som begæret af en part.

af den mundtlige forhandling, skal Retten imidlertid kun tage stilling til den, såfremt den beslutter at genåbne den mundtlige forhandling.

4. En part kan for Retten fremsætte begæring om, at det som foranstaltning til sagens tilrettelæggelse pålægges modparten at fremlægge dokumenter, parten er i besiddelse af. Når en sådan begæring fremsættes efter afslutningen

5. En parts begæring om bevisoptagelse efter afslutning af den mundtlige forhandling kan kun imødekommes, hvis den angår forhold, som kan få afgørende betydning, og som den pågældende ikke kunne have gjort gældende før afslutningen af den mundtlige forhandling. Samme løsning trænger sig på hvad angår begæringen om genåbning af den mundtlige forhandling. I medfør af artikel 62 i Rettens procesreglement råder den på dette område vel over et frit skøn. Men Retten er ikke pligtig at imødekomme en sådan begæring, medmindre den pågældende part påberåber sig faktiske omstændigheder af afgørende betydning, som parten ikke havde kunnet gøre gældende før afslutningen af den mundtlige forhandling.

6. Retten har ikke pligt til at anordne genåbning af den mundtlige forhandling på grund af en angivelig pligt til ex officio at fremkomme med argumenter vedrørende lovligheden af proceduren for vedtagelse af en kommissionsbeslutning. En sådan pligt til ex officio at rejse argumenter af ordre public-karakter kan potentielt kun eksistere ud fra de faktiske oplysninger, som er tilført sagens akter.

7. For Fællesskabets institutioners retsakter gælder der i princippet en formodning om lovlighed, og de afføder derfor retsvirkninger, også selv om de er behæftet med mangler, så længe de ikke er blevet annulleret eller trukket tilbage.
8. Det går uden for rammerne af en appel, der er begrænset til retsspørgsmål, når en part fremsætter begæring om, at Domstolen foranstalter bevisoptagelse med henblik på at fastslå de betingelser, hvorunder Kommissionen vedtog den beslutning, der er genstand for den appellerede dom.

Imidlertid bør, som en undtagelse fra dette princip, retsakter, der er behæftet med en mangel, hvis grovhed er så åbenlys, at den ikke kan tolereres af Fællesskabets retsorden, imidlertid anses for ikke at have affødt nogen som helst, end ikke foreløbig, retsvirkning, dvs. at de juridisk bør anses for nulliteter. Denne undtagelse skal sikre en ligevægt mellem to grundlæggende, men undertiden modstridende krav, som en retsorden skal opfylde, nemlig stabiliteten i retsforhold og overholdelsen af lovens bogstav.

De konsekvenser, som er forbundet med konstateringen af, at en retsakt fra Fællesskabets institutioner er en nullitet, er så alvorlige, at det af retssikkerhedsmæssige grunde må kræves, at denne konstatering forbeholdes fuldstændig ekstreme tilfælde.

For det første ville en bevisoptagelse nødvendigvis foranledige Domstolen til at udtale sig om spørgsmål af faktisk karakter og ændre genstanden for den tvist, der var forelagt Retten, hvilket ville være i strid med bestemmelserne i artikel 113, stk. 2, i Domstolens procesreglement.

For det andet vedrører appellen kun den appellerede dom, og det er alene i det tilfælde, hvor denne måtte blive ophævet, at Domstolen i henhold til artikel 54, stk. 1, i statuten for Domstolen, ville kunne afgøre sagen selv og da pådømme spørgsmålet om eventuelle mangler ved den for Retten anfægtede beslutning.